

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om reagensglasbørn.

[Af Inge Krogh (KrF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 83. Fremsat 17/2 81).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Forslaget til folketingsbeslutning har fire bestanddele: et forbud mod genetisk manipulation, et krav om retsbeskyttelse af fosteret fra befrugtningssøjeblikket, et forbud mod reagensglasbefrugtning imellem andre end ægtefæller indbyrdes og endelig et krav til person og sted, hvor befrugtninger skal udføres.

Jeg finder det rigtigt, at der her i tinget rejses en debat om perspektiverne i forsøgene med kunstig befrugtning. Nok har vi og skal vi have en fri forskning, men det betyder ikke, at forskningen skal ske uden befolkningens opmærksomhed og fulde deltagelse. Forskningen kan ikke foregå uafhængigt af det omgivende samfund, det samfund, som skaber forudsætningerne for forskningen, og som mærker konsekvenserne af den.

Når det er sagt, vil jeg gerne tilføje, at det kun er et år siden vi her i tinget drøftede samme spørgsmål. Jeg kunne dengang konkludere, at der måtte tilendebringes adskillige års forskningsarbejde her og i udlandet, før det ville være muligt at drage egentlige sundhedspolitiske konsekvenser. Det kan derfor være vanskeligt i dag at tilføre debatten noget nyt. Alligevel vil jeg gerne kort opridse problemstillingen.

Kunstig befrugtning består i, at man udtager ægceller fra en kvindes æggestok og i laboratoriet befrugter ægcellerne med sædceller, der tages fra ægtefællen, hvis der er tale om behandling af barnløshed. Det er i alt fald det sædvanlige, at det er det, der sker. Når ægget er befrugtet og har udviklet sig i ganske få dage, indføres det i kvindens livmoder, hvorefter den videre udvikling til foster finder sted dér. Det er også grunden til, at jeg alle dage har syntes, at den alt for

populære betegnelse »reagensglasbørn« er totalt misvisende. Den giver jo den illusion, at der vokser børn op i reagensglas, hvorefter de på et eller andet tidspunkt tages ud af glasset og betragtes som fødte. Jeg synes, det er en vildledende betegnelse.

Det har ikke noget sted i verden været muligt at få befrugtede ægceller fra mennesker til at udvikle sig i mere end ganske få dage uden for moderorganismen. Det har heller ikke været muligt at foretage ændringer i arvmassen, det, man kalder genetisk manipulation, i sådanne celler fra mennesker. Det har heller ikke her i landet endnu været forsøgt at tilbageføre de befrugtede æg til kvinden, fordi de tekniske laboratoriemetoder endnu ikke er tilstrækkelig udviklet. Det er således vigtigt for mig at få fastslået, at hele projektet med forsøg med såkaldte reagensglasbørn endnu kun befinder sig på et laboratoriemæssigt forskningsstade her i landet. Også i udlandet er forsøgene kun udviklet i begrænset omfang, og kunstig befrugtning indgår således ikke i noget land som noget, man kan karakterisere som en rutinemæssig behandling af barnløse ægtepar.

Der er på denne baggrund ikke et presseende behov for lovgivning på området, specielt ikke, når det drejer sig om den eventuelle genetiske manipulation. Der er derimod al grund til at følge hele området opmærksomt, så man er klar med en eventuel lovgivning, hvis det viser sig nødvendigt.

Et andet spørgsmål er så spørgsmålet om, hvorvidt der bør gribes ind over for forskningen ud fra etiske overvejelser. Da de kvindelige patienter, der deltager i forskningsprojektet, er fuldt oplyst om forsøgets art og formål, og da også alle andre forhold omkring projektet opfylder de krav, der kan stilles, har sundhedsstyrelsen ikke fundet, at der etisk er noget betænkeligt ved en fortsættelse af det igangværende forskningsarbejde. Sundhedsstyrelsen har herved også lagt vægt på, at det aktuelle forskningsprojekt har opnået støtte fra det lægevidenskabelige forskningsråd. En sådan støtte gives på grundlag af en detaljeret beskrivelse af forskningsprojektet, og i forskningsrådets afgørelse indgår bl. a. også de etiske sider af sådanne biomedicinske forsøg.

På den baggrund og med kendskab til den almindelige høje standard i dansk lægeviden-